NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i ...ji: Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu 279. — ...e P. K. O. w Krakowie 460.630.
Nakłade... ...nicze „OWY DZIENNIK"
...szelkie komu... nadsyłac wprost do Administracji.
Komun... ...edakcji nie będą uwzględnione.
Rękopisów ...ca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Redakto... ...yjmuje od 12 do 1 w południe.

Cena numeru **20** groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 4·40, kwrt. Zł. 13·60
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 4·60, „ „ 13·80
Na prowincji: z przesyłką pocztową „ „ 5·00, „ „ 15·00
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 8·25, „ „ 25·00

Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·15, wiersz. milimetr 1-szp. Zł. 0·20. nadesłane Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·85, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 1·—. gratulaye Zł. 10. inseraty zamiejscowe o 50% zagraniczne 100% droższe

Biblioteka Jagiellońska Kraków, św. Anny 12

Stow. Podróżujących w Krakowie urządza dziś w sobotę 1 stycznia 1927 w salach Saskich przy ul. św. Jana 3

WIELKĄ REDUTĘ z licznemi niespodziankami.

Wstęp za zaproszeniami.
Początek o godzinie 9·30 wieczorem

Rok 1926.

Kraków, 1 stycznia 1927.

Kiedy przed rokiem dawaliśmy na tem miejscu całoroczny bilans polityki europejskiej, mogliśmy ubiegły rok 1925 nazwać „rokiem Locarna". Rok 1926 nie wykazuje w polityce europejskiej zjawiska, któreby w analogicznej mierze nadawało ton wypadkom i wyciskało na nich wszechwładnie swoje piętno. Bo Thoiry jest właściwie tylko dalszym ciągiem Locarna i kontynuacją polityki porozumienia między Francją a Niemcami. Gdybyśmy problem porozumienia francusko-niemieckiego uważali za centralne zagadnienie europejskiej polityki, natenczas możnaby oczywiście rok 1926 nazwać „rokiem Thoiry". Do pewnego stopnia jest istotnie problem ten osią pokoju europejskiego. W tem mianowicie znaczeniu, iż bez porozumienia Niemiec i Francji niema pokoju w Europie, lecz porozumienie to samo dla siebie nie gwarantuje bynajmniej jeszcze pokoju — na Wschodzie Europy i na Bałkanie. Wstąpienie Niemiec [do] Ligi Narodów stanowi dla Europy fakt o pi[er]wszorzędnej doniosłości. Thoiry było właśni[e] konsekwencją tego wstąpienia. Oto wielkie [plu]s na mapie horoskopów pokoju światowego.

Ale oto r[ów]nież i wielkie minusy: Niemcy stały się członkiem Ligi Narodów z pewna reservatio mentalis, która zwłaszcza dla nas, dla Polski, stanowi źródło trosk i niepokojów. Tą reservatio jest mniej lub więcej otwarcie wypowiadany zamiar skorygowania granicy swej na Wschodzie. Kto zna dzisiejszą mentalność państw i narodów, wie, że zamiar taki, wprowadzony w pierwsze bodaj stadjum realizacji, oznaczałby wojnę niemiecko-polską. Zagwarantowanie granicy francusko-niemieckiej bez równoczesnego zagwarantowania granicy polsko-niemieckiej, było błędem polityki locarneńskiej, który można wytłomaczyć sobie i wyjaśnić, ale nad którym nie można nie ubolewać bardzo żywo, z pacyfistycznego, europejskiego i polskiego punktu widzenia.

Rok 1926 nie pozostawia Europy i świata w atmosferze idylli. Włochy zawarły wprawdzie z Niemcami traktat arbitrażu i przyjaźni, lecz ich polityka wobec Francji, a zwłaszcza wobec Bałkanu wykazuje wszystkie cechy niebezpiecznego imperjalizmu. Na Litwie przewrót dość niewyraźny i tajemni[czy]. Niewiadomo właściwie, czyje wpływy [tu] się krzyżują i są decydujące. Groźny sfinks [Ro]sji sowieckiej wychyla się z za mgieł i cieni... Stosunek Rosji do Rumunji, Polski i państw bałtyckich — to klucz do sytuacji politycznej na Wschodzie europejskim.

O idylli niema zaprawdę nawet mowy... Krew leje się w Chinach, krew leje się w środkowej Ameryce. Prezydent Coolidge wypowiada śliczne zdanie: „Konieczną jest zmiana serca narodów w duchu moralnego rozbrojenia", — ale równocześnie dodaje: „Ponieważ, niestety, stan taki jeszcze nie nastąpił, muszą być utrzymane sztuczne barjery (i, rozumie się, armje oraz floty) dla ochrony pokoju (!) i dobrobytu (!) ludzkości, gdyż duch chciwości, zazdrości, nienawiści i zemsty nie został jeszcze wyrwany z serc narodów".

I tu tkwi stary, tragiczny problem: bez rozbrojenia moralnego niemożliwem jest rozbrojenie faktyczne, ale — czyż zbrojąc się i pozostając pod bronią, dojdziemy kiedyś do rozbrojenia moralnego? Problem ciężki, tragiczny, — jak ciężkiem i tragicznem jest samo życie, pełne grozy i sprzeczności, pełne wzniosłości i podłoty, piękna i brzydoty, heroizmu i łotrostwa, Dobra i Zła...

Pokój światowy — to centralne zagadnienie i zadanie polityki — jest ideałem dalekim. O tyle przynajmniej zbliżyliśmy się doń po wojnie, że nie marzymy już o nim w kategorjach mistyki, metafizyki lub filozofji, ale zmagamy się na torach realnej polityki, celem dopomożenia do zwycięstwa genewskiej Ligi Narodów.

*

W polityce polskiej pozostaną z roku 1926 pamiętne trzy dni 12—15 maja. Pod znakiem przewrotu majowego rozwijają się i jeszcze prawdopodobnie przez długi czas rozwijać się będą dzieje Rzeczypospolitej. Gdybyśmy sytuację scharakteryzować chcieli w jednem słowie, to słowo to byłoby nie bardzo wesołe: **obozy**. Krystalizują się dwa obozy, co dla państwa jest rzeczą fatalną, a przytem i w łonie każdego obozu z osobna panuje nieopisany chaos. W jednym obozie idzie osobno konserwatywne ziemiaństwo, a znowu osobno endecja ze swoim Konradem Wallenrodem, który dżumą endecką pragnie zarazić nawpół wrogie, a nawpół zaprzyjaźnione grupy polityczne, — w drugim zaś obozie jedyna poważna i zorganizowana grupa ideowa, PPS, która dotąd, „z obawy przed reakcją popierała dyktaturę" (słowa pos. Diamanda), obecnie przeszła do jawnej opozycji.

Na szczęście złoty stanął sobie konsekwentnie na dziewiątce, — gdzie oby stał po wszystkie czasy, w interesie nietylko naszego życia gospodarczego, ale konsolidacji politycznej, która bez trwałej sanacji finansowej pomyśleć się nie da.

Czy żyjemy w państwie dyktatury? Wiele zjawisk za tem przemawia. Ale pamiętać w każdym razie o tem należy, że ta „dyktatura" uchroniła nas przed reakcją i faszyzmem — i kto wie, czy jeszcze teraz nie chroni...

Przyszłość naszą polecamy wszelkim dobrym duchom — demokracji...

*

Dla nas, Żydów, rok 1926 był właściwie częścią roku 5686 i roku 5687... Wprzągnięci jednak w życie całego świata, dzieląc jego radości i bóle (bóle, zdaje się, bardziej, niż radości), przeprowadzamy mimowoli i my dzisiaj bilans „noworoczny".

Bilans to smutny. Z wielu względów. Ciężki kryzys w Palestynie. Reemigracja. Masy żydowskie nadal zamknięte w klatkach wschodnio-europejskich. Znikąd tchu ni powietrza. Wszystkie bramy krajów imigracyjnych, w pierwszym rzędzie Stanów Zjednoczonych, szczelnie zamknięte. Numerus clausus. Żywych Żydów nie wpuszcza się na uniwersytety, żądając za to tem więcej trupów żydowskich. W Rumunji nie wystarcza im i to nawet. Tam domagają się numerus nullus. I urządzają pogromy. Biją Żydów, wyrzucają z pociągów, rozbijają sklepy. Bici krzyczą, ale Europa ma słuch przytępiony.

Ale jak wszystko dziś na świecie, (zawsze zresztą tak było, dziś tylko uwydatnia się to jaskrawiej), ma obok minusów plusy, — tak i w życiu żydowskiem zanotować można coś niecoś i pomyślnego. Palestyna, mimo kryzysu, wykazuje pełny hart ducha. Robotnicy domagają się — pomimo bezrobocia — napływu nowych sił i nowych ludzi. Wiadomość o odroczeniu budowy portu w Hajfie okazała się na szczęście fałszywą. Budowa portu będzie już wkrótce rozpoczętą. Rutenberg przystępuje do swoich prac elektryfikacyjnych. A więc: nil desperandum!

A w golusie można również zanotować pewien moment pocieszający. O ile się nie mylimy, rozpęd antysemityzmu międzynarodowego nieco osłabł. Ford i propaganda fordowska pracują nadal — to prawda, lecz z drugiej strony znachodzi się — na Zachodzie, nie u nas — coraz więcej chrześcijan, którzy, przejrzawszy głupotę antysemityzmu, budują w serdecznym trudzie i wysiłku złoty most pojednania i porozumienia między religjami, rasami i narodami.

W. B.

Z powodu nagłego, nieoczekiwanego, wybuchu strajku drukarskiego, dzisiejszy numer „Nowego Dziennika" wyjść musiał — wbrew wczorajszej zapowiedzi — w zmniejszonej objętości.

Wydawnictwo „Nowego Dziennika"

Poszukuje się nauczyciela

matematyki i fizyki po hebrajsku do starszych klas gimnazjum hebr. w Wilnie. Z ofertami bezzwłocznie zwracać się do dyrektora D. Szwalbo u Superów, Wilno, ul. Mickiewicza 44, m. 1.

PRZEPROWADZKI uskutecznia najtaniej i najskrupulatniej **Dom spedycyjny** KAROLA SZAMROTA, Kraków, ul. Wielopole 13. — Tel. 2344.

Bilans gospodarczy roku 1926.

Sytuacja gospodarcza Polski i horoskopy na przyszłość.

Kryzysowy rok 1926 jest dziedzictwem zeszłorocznem, tej fatalnej polityki skarbowej i gospodarczej, jaką zainicjował i prowadził Wł. Grabski. W kraju zubożałym, bez kapitału produkcyjnego i konsumcyjnego, z ujemnym bilansem handlowym i płatniczym, bez rezerw dewizowych w Banku Polskim, chciał ratować walutę przez kupienie za granica złotych, przez co naraził skarb państwa na stratę w wysokości 24 miljonów zł. w złocie.

Rok ubiegły był w pierwszych siedmiu miesiącach dalszym ciągiem inflacyjnego roku 1925. Dopiero w sierpniu zerwał rząd z emisją bilonu.

Pierwsze półrocze 1926 zamknięto deficytem budżetowym w kwocie około 70 miljonów zł., pokrytych po największej części emisją bilonu. Dopiero od lipca wynosi do końca listopada nadwyżka dochodów nad wydatkami 114 miljonów zł.

Ten korzystny wynik gospodarki skarbowej zawdzięcza rząd pewnej nieznacznej poprawie gospodarczej z powodu wzrostu eksportu węgla.

Pierwsze półrocze roku ubiegłgo miało aktywny bilans handlowy. Dewizami, osiągniętemi ze wzmożonego eksportu. płaciliśmy zobowiązania za importowane towary z roku 1925. — Dlatego znikomy był przypływ dewiz i walut wysokocennych do Banku Polskiego. Dlatego nie wzrósł kapitał produkcyjny i nie podniosła się konsumcja.

Nasz aktywny bilans handlowy w 11 miesiącach roku ubiegłego wynosił wprawdzie do końca listopada o zwyż 372 miljonów zł. w złocie więcej, niż import, ale tylko o 29 miljonów w złocie więcej, niż w roku 1925, mimo nadzwyczajnej konjunktury, jaką był dla nas strajk węglowy w Anglji.

Zawdzięczamy ten nasz aktywny bilans handlowy nie wzrostowi wywozu naszych wyrobów przemysłowych, przeciwnie, wywóz gotowych wyrobów zmniejszył się znacznie. Osiągnęliśmy aktywny bilans handlowy tylko dzięki zmniejszonej sile kupna naszej ludności i dumpingowi, powstałemu z powodu załamania się naszej waluty.

Wywieźliśmy w tonnach znacznie więcej towaru, niż w roku 1925, ale za mniejszą sumę pieniężną.

P. J. Poniatowski obliczył, że wywieźliśmy w pierwszych siedmiu miesiącach roku ubiegłego 219 procent tej ilości koni, jaką eksportowaliśmy w roku 1925, ale za te konie otrzymaliśmy tylko 96 procent z roku 1925.

Rok 1926 był rokiem wzmożonego eksportu drzewa. W roku 1926 eksportowaliśmy 50 procent więcej drzewa, niż w roku 1925, ale otrzymaliśmy tylko 80 procent z roku 1925. Dlatego zrozumiałem jest, dlaczego importowaliśmy mniej bawełny, wełny, przędzy wełnianej i wełny czesanej, niż w roku 1925. Wysprzedaliśmy się w roku ubiegłym, zmniejszyliśmy import, bo nio mieliśmy czem go zapłacić.

Rok ubiegły był, mimo aktywnego bilansu handlowego, rokiem ograniczeń, zmniejszonej siły nabywczej ludności, rokiem biedy.

Starano się sztucznie utrzymać nadwyżkę dochodu społecznego nad konsumcją. Ale mimo dążenia rządu do przytłumienia zdolności nabywczej ludności, celem umożliwienia tworzenia oszczędności, to znikomy był wzrost naszych rodzimych kapitałów. Tylko znaczny przypływ kapitałów zagranicznych umożliwić może powstanie kapitałów własnych. Na razie kapitał zagraniczny unika naszych rynków, co odbija się ujemnie na naszej produkcji.

Rok ubiegły był w drugiej swej połowie rokiem stabilizacji złotego po kursie obecnym. Równocześnie ze stabilizacją waluty zaczyna się zmniejszać nasza premja eksportowa, bo zmniejsza się rozpiętość między cenami naszemi a cenami światowemi. Ten ruch cen zmniejsza naszą zdolność eksportową i zmniejsza siłę nabywczą szerokich mas ludności w kraju.

Drożyzna wzrasta z dnia na dzień, zmniejsza siłę nabywczą złotego wewnątrz kraju. I stajemy wobec sytuacji, podobnej do tej z roku 1925, kiedy siła nabywcza waluty naszej była większa zagranicą, jak w kraju, kiedy z powodu znacznego wzrostu cen zmniejsza się eksport, a wzrasta bezrobocie.

Mimo załamania się złotego w pierwszej połowie ubiegłego roku, nie mógł nasz przemysł konkurować na rynkach zagranicznych z towarami innych krajów, bo nasz dumping walutowy wyrównywał dumping kredytowy z zagranicy.

Grozi nam nowy kryzys gospodarczy, o ile nie uda się nam w najbliższych miesiącach przyciągnąć kapitały zagraniczne na uruchomienie naszych warsztatów pracy. Należy się liczyć z tem, że z powodu ukończenia strajku w Anglji, nie tylko zmniejszy się nasz eksport w tonnach, ale za eksportowane towary uzyskamy niższe ceny, jużto z powodu potanienia frachtu, jużto z powodu potanienia węgla.

Rok ubiegły nie wyświetlił nam jeszcze dostatecznie wzajemnego stosunku gospodarczego między poszczgólnymi krajami a Polską, bo rok dumpingowy, rok załamania się waluty u nas i rzadkiego w dziejach strajku węglowego w Anglji nie daje obrazu udziału Polski w gospodarstwie światowem, ani wpływu handlu światowego na naszą wytwórczość i konsumcję.

Wychodzimy i z ubiegłego roku bez wyraźnej fizjognomji gospodarczej.

Wchodzimy w rok przyszły ze stabilizowaną walutą, z zapasem dewiz,, z nadwyżką dochodów nad rozchodami. Niema obawy dumpingu walutowego, bo nawet i frank francuski się stabilizuje. Rok 1927 będzie rokiem światowej konferencji gospodarczej. Wszystkie państwa przygotowują się do tej konferencji. Wszytskie państwa zachodnie przyjdą na tę konferencję nie tylko z przygotowanym planem, ale mieć będą. jak n. p. Niemcy, poparcie dla swych żądań kapitału światowego. który jest zainteresowany, aby Niemcy wyszły z tej konferencji wzmocnione. My przyjdziemy na tę konferencję jako państwo bez kapitałów obrotowych i bez rozbudowanego życia gospodarczego i poparcia kapitału zachodniego.

Od postępowania i zręczności rządu zależy, czy uda się nam pozyskać dla nas poparcie kapitału zagranicznego przed tą konferencją gospodarczą w Genewie.

Rząd zdaje sobie sprawę, że Francja, której przedstawiciele zażądali zwołania tej konferencji, będzie myślała przedewszystkiem o sobie ,bo ona przechodzi ciężki kryzys stabilizacyjny ze wszystkiemi niebezpieczeństwami objawami takiego kryzysu. Nie rezygnując z poparcia Francji, musimy na czas znaleźć sojuszników w kapitalistach zagranicznych i to anglo-saskich.

Podwójne grozi nam niebezpieczeństwo. Wzrost cen, towarzyszący każdej stabilizacji, jest dla wyzutych z kapitałów obrotowych o wiele więcej niebepieczny, jak naprzykład we Francji. Międzynarodowa konferencja gospodarcza może stworzyć gospodarczą konstelację, w której my, przy tej drożyźnie pieniądza u nas i dumpingu kredytowym na zachodzie racjonalizacji życia gospodarczego u naszych sąsiadów, możemy się znaleźć gospodarczo izolowani.

Niemcy odbudowują się szybko, kapitał międzynarodowy finansuje gospodarcza odbudowę Niemiec. O ile w najbliższych miesiącach nie uda się nam nie tylko złamać bojkot kredytowy Polski, ale przyciągnąć bardzo znaczne kapitały zagraniczne do kraju, to grozi nam, że staniemy się pomostem gospodarczym między Niemcami a Rosją. co musi się ujemnie odbić na naszem mocarstwowem stanowisku.

Od polityki i zręczności rządu zależy, czy rok 1927 będzie rokiem renesansu gospodarczego Polski.

Senator Dr. F. [illegible]enstreich.

—o-§-o—

Położenie gospodarcze Niemiec w r. 1926

(Od naszego korespondenta berlińskiego).

Berlin, z końcem grudnia.

Podczas gdy pierwsze dwa lata po przeprowadzeniu stabilizacji stały jeszcze w dziedzinie polityki gospodarczej pod znakiem niepewności i dezorjentacji, zaznaczył się rok ubiegły wyraźną tendencją w kierunku odbudowy zniszczonych przez inflację wartości gospodarczych. Daty statystyczne Instytutu dla badana konjunktury wykazują, że przesilenie osiągnęło najniższy punkt depresji w maju ubiegłego roku i odtąd linja rozwoju gospodarczego posuwa się stale, prawie bez większych odchyleń naprzód. Reorganizacja i przewarstwowienie przemysłu, zrujnowanego zupełnie gospodarką powojenną, przystosowanie się do nowych stosunków gospodarczych, odbyło się tak energicznie i w tak szybkiem tempie, według z góry zakreślonego planu, że Niemcy są dziś już, jak się zdaje, na najlepszej drodze do zdobycia prymatu gospodarczego na kontynencie, co naturalnie wywołać musiało poważne obawy wśród państw, współzawodniczących na tem polu z Niemcami.

Jeżeli zastanowimy się, czemu zawdzięcza gospodarstwo niemieckie ten niebywale szybki rozkwit, zauważyć możemy, że przedewszystkiem czynniki natury zewnętrznej wpłynęły nader korzystnie na rozwój gospodarstwa w roku minionym. W pierwszym rzędzie gwałtowna inflacja we Francji i Belgji zaznaczyła się w stosunku do Niemiec dużym napływem kapitałów. Kapitaliści francuscy, chcąc uchronić pieniądz swój przed dewaluacją, lokowali większe sumy w bankach niemieckich, przeważnie drogą przez Szwajcarję i terytorjum okupowane, inwestowali miljardy franków w przemyśle niemieckim i zakupywali masowo niemieckie papiery wartościowe, co doprowadziło na rynku giełdowym do niebywałej haussy w ostatnim roku. Niektóre papiery przemysłowe i bankowe podskoczyły w ciągu sześciu miesięcy do potrójnej wartości. Coprawda w ostatnim kwartale zauważyć się daje, dzięki ustabilizowaniu się waluty belgijskiej i francuskiej, powolny odpływ kapitałów, ale mimo tego kursy utrzymują się na wysokim poziomie.

Drugim nader pomyślnym czynnikiem dla gospodarstwa niemieckiego był strajk górników angielskich, który ożywił w znacznym stopniu nietylko bezpośrednio niemiecki przemysł górniczy i żelazny, ale i pośrednio, wskutek wzmożonego wywozu węgla polskiego do Anglji, niemiecki ruch kolejowy i portowy. Kopalnie węgla w zagłębiu Ruhry wywiozły do Anglji 10 miljonów ton węgla, co znowu wpłynęło dodatnio na zatrudnienie bezrobotnych, dzięki czemu spadła cyfra, pobierających zasiłki państwowe, w stosunku do roku poprzedniego, do dwóch trzecich (przed rokiem wynosiła ona o tym samym czasie przeszło 2 miljony, obecnie 1'3 miljonów). Dzięki obu korzystnym tym czynnikom wpłynęły do kraju bardzo znaczne kapitały, tak,- że Niemcy mogli w dużym stopniu uniezależnić się od kapitału amerykańskiego, który jeszcze w roku 1925 decydującą odgrywał rolę.

Z drugiej zaś strony, ogólne ciężkie gospodarcze położenie Europy, a zwłaszcza kryzys finansowy, odbiły się ujemnie i na gospodarstwie niemieckiem. Zwłaszcza co się tyczy interesów z Rosją, zawiodła na ogół kalkulacja, gdyż nie wykorzystano nawet w całości pryzznanych przez rząd Rzeszy kredytów w wy-

sokości 300 miljonów marek, przeznaczonych na cele eksportu do Rosji. Również klęski elementarne, zwłaszcza powodzie, zły stan zbiorów, zahamowały w pewnym stopniu rozwój gospodarstwa.

Ogólna tendencja gospodarcza szła po linji potanienia wytwórczości i wykorzystania w jak największym stopniu aparatu produkcyjnego i siły roboczej, co pociągnęło za sobą na drodze naturalnej, ogólny spadek cen. Racjonalizacja przemysłu i kumulacja mniejszych przedsiębiorstw dała w kierunku tym dobre wyniki. Produkcja powiększyła się bardzo znacznie w stosunku do roku poprzedniego, a w niektórych gałęziach przemysłu, jak n. p. w przemyśle górniczym, przekroczyła wytwórczość przedwojenną.

Wyniki te tem bardziej są zadziwiające, że gospodarstwo niemieckie znajduje się w ciasnych ramach t. zw. planu Davesa, który nakłada na nie ciężkie obowiązki wobec państw dawnej ententy, z których jednakże, według sprawozdania agenta reparacyjnego, Niemcy w ciągu roku ubiegłego w zupełności się wywiązały. Jeżeli usilne starania kół rządowych w kierunku rewizji planu Davesa odniosą skutek, wówczas nic nie będzie stało na przeszkodzie gwałtownemu rozwojowi gospodarstwa niemieckiego, które dziś już jest jedną z pierwszych potęg finansowych kontynentu. W. M.

—o§o—

Życie gospodarcze Austrji w roku 1926.

(Od naszego korespondenta wiedeńskiego).

Likwidacja następstwa inflacji w Austrji trwała bez przerwy od wiosny 1924 r. aż do dnia dzisiejszego. Jakkolwiek proces ten nie jest jeszcze zakończony, to jednak rok 1926 będzie mieć dla gospodarczej przyszłości Austrji znaczenie o tyle decydujące, że w roku tym zrozumiano w Austrji tę zasadniczą prawdę, iż jedyna możliwość utrzymania tego kraju przy życiu i dostosowanie się do zmienionych warunków politycznych leży w przeobrażeniu się z państwa przemysłowego na państwo przemysłowo-rolnicze i w zniwelowaniu preponderancji przemysłu.

Powołany z początkiem roku 1926 minister rolnictwa Thaler, okazał się bardzo uzdolnionym fachowcem, który z niezwykłą energją podjął się i częściowo przeprowadził program przesunięcia punktu ciężkości gospodarstwa austrjackiego wkierunku rolnictwa. Jego to zasługą było utworzenie wspólnego frontu rolnictwa i przemysłu w celu podniesienia ceł ochronnych na produkty rolnicze, jak i przemysłowe, co też istotnie przyszło do skutku w drodze noweli do taryfy celnej, która weszła w życie w połowie sierpnia. Ten zwrot ku rolnictwu zaznaczył się również w polityce traktatowej Austrji, a mianowicie w stosunku do Węgier, Czechosłowacji i Ni[illegible] ponadto opracował Thaler szeroki pro[illegible] poparcia rolnictwa, a to przez budowę [illegible] mieszkań dla robotników rolnych, [illegible] kredytu rolniczego i przeznaczenie w [illegible] około 5 miljonów szylingów na cele [illegible] rolniczych. Wszystkie te środki [illegible] do tego, aby rolnictwo austrjackie z[illegible] własne zapotrzebowanie Austrji.

Z drugiej strony odbywa [illegible] w Austrji redukcja organizacyj [illegible]wych, a po części i przemysłowych. Ni[illegible], niż cztery wielkie banki wypchnięte zo[illegible] w ciągu roku 1926 ze swojej dotychczasow[illegible], a mianowicie Anglo-Austrjan B[illegible] Union-Bank, Verkehrsbank i Zentralbank der deutschen Sparkassen. Właściwie zlikwidowane zostały tylko Anglo-Bank i Zentral-Bank, zaś Verkehrsbank dostał się pod wpływy Bodenkreditanstalt. Los Unionbanku rozstrzygnął się właśnie w ostatnich dniach, gdyż większość akcyj tego banku przeszła w ręce Pocztowej Kasy Oszczędności. Anglo-Bank przejęty został w całości przez Kredit-Anstalt, który zrobił na tem niewątpliwie doskonały interes i zapewnił sobie niezwykłą przewagę wobec innych banków austrjackich. Central-Bank załamał się pod ciężarem zgniłych grynderstw politycznych, tak, iż Państwo musiało objąć poręke wobec dłużników tego banku. Państwo musiało, w celu wyrównania zobowiązań tego banku, zaciągnąć pożyczkę wewnętrzną w wysokości 80 miljonów szylingów, przez co odcięło sobie niestety drogę do zaciągnięcia ewentualnie pożyczki wewnętrznej na inne cele. Co się tyczy afer Bosla, Union-Banku i Pocztowej Kasy Oszczędności, to jedno jest dziś tylko pewnem, a mianowicie, że osławiony ,były minister finansów, Dr. Ahrer, przez zawarcie układu między Boslem a Pocztową Kasą Oszczędności naraził Państwo na wiele miljonów szkody. Wprawdzie Pocztowa Kasa Oszczędności objęła wzamian wszystkie posiadane przez Bosla akcje, jednakże sprzedaż tych akcyj nie będzie rzec[illegible]wą. Ponieważ [illegible] się należy równic[illegible] fuzja [illegible]-Banku z je[illegible] bankie[illegible] Bodo[illegible]ank-Verein orzeto wkrótce istnieć będą w Austrji zamiast dziesięciu, tylko cztery wielkie banki, a mianowicie: Oesterreichische Kredit-Anstalt, Nieder-Oesterreichische Eskompte Gesellshaft, Wiener-Bank-Verein i Boden-Kredit-Anstalt.

Także w dziedzinie bankowości państwowej następuje koncentracja, a mianowicie P. K. O. przyłączona zostaje do Austrjackiego Banku Narodowego, a to w następstwie poniesionych przez P. K. O. strat na transakcji z Boslem, wynoszących okrągło 110 miljonów szylingów. Stanowisko Austrjackiego Banku Narodowego i jego wpływ na życie gospodarcze wzmocnił się zresztą ogromnie. Zapasy kruszcowo-walutowe wzrosły w ciągu roku 1926 z 560 na 666 miljonów szylingów, a pokrycie emisji wzrosło z 64 na 80 procent. Następstwem tego było obniżenie oficjalnej stopy dyskontowej z 9 na 7 procent, oraz potanienie kredytu prywatnego na 6 i pół procent.

Potanieni e pieniądza wywarło pewien korzystny wpływ na giełdę akcyjną, jednakże wpływ ten zahamowany został przez wspomniane wyżej afery bankowe. Natomiast ogromnie wzrosły wkładki oszczędnościowe, a mianowicie z 1250 miljonów na 2 miljardy szylingów.

Fala upadłości obniżyła się nieco w ciągu roku 1926, a konjunktura handlowa pod koniec roku cokolwiek się poprawiła. Również i w przemyśle sytuacja uległa pewnej poprawi,e czego dowodem jest obniżenie się iiczby bezrobotnych z 226 tysięcy na 165 tysięcy.

Nipomyśnie natomiast kształtuje się bilans handlowy, gdyż pierwsze trzy kwartały 1926 r. przyniosły już deficyt 755 miljonów szylingów, wobec 567 miljonów w roku poprzednim. Sfery gospodarcze pocieszają się jednak tem, że to obliczenie urzędowe nie jest ścisłe i że nowo utworzony instytut dla badania konjunktury wykaże inne cyfry.

Rok ubiegły wykazał zatem, że proces przystosowania się Austrji do nowych, znacznie skromniejszyc h warunków bytu nie został jeszcze ukończony i że wszystkie gałęzie austrjackiego życia gospodarczego będą musiały intenzywnie pracować nad doprowadzeniem tego procesu do pomyślnego końca.

Wiedeń, w grudniu.

Dr. Otto Deutsch.

—o§o—

Płatności podatkowe w styczniu 1927

Ministerstwo skarbu przypomina płatnikom, żs w styczniu roku 1927 przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie:

1) do 15-go stycznia włącznie wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w poprzednim miesiącu przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kategorji i przemysłowe I—V kategorji, prowadzące praa widłowe księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15-go stycznia wpłata zaliczki na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu za IV kwartał 1926 r. w wysokości dwóch piątych kwoty podatku od obrotu, wymierzonego za II. półrocze 1925 r. przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych, oraz przez zajęcia przemysłowe;

3) państwowy podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za [illegible]mą pracę w ciągu 7 dni, licząc od dnia, w którym dokonano potrącenie podatku.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu styczniu 1927 r., tudzież kwoty podatków odroczonych i rozłożonych.

Protestowanie weksli przez pocztę.

Prawdopodobnie dopiero 1. kwietnia.

Wbrew wiadomościom, podanym przez pisma, jakoby rozporządzenie o protestowaniu weksli przez pocztę weszło w życie z dniem 1-go stycznia, okazuje się, że sprawa ta nie tak prędko będzie załatwiona.

Wedle doniesień z dobrego źródła, dopiero dnia 22-go grudnia nastąpiło między Ministerstwami porozumienie co do zasady, na której opierać się mają opłaty pocztowe za protestowanie weksli. Opłaty te mają być równe opłatom notarjalnym za czynności wekslowe, które mają być dla całego Państwa ujednostajnione. Mają się rozpocząć narady dopiero w czasie przyszłym, bliżej nie oznaczonym. Trudno się spodziewać, aby narady te dały wyniki przed upływem 6 tygodni.

Potem dopiero Jeneralna Dyrekcja Poczt będzie musiała wyszkolić do tej czynności, która przy najmniejszem uchybieniu pociąga doraźne straty dla Skarbu Państwa, personal pocztowy i przygotować całą serję odpowiednich druków.

Wedle optymistycznych obliczeń poczta będzie mogła objąć protestowanie weksli około 1-go kwietnia 1927 r.

Dopłaty celne wynikłe skutkiem pomyłek

Związek ekspedytorów zwrócił się w swoim czasie do władz cent. z wnioskiem o uregulowanie sprawy dopłat celnych, wynikłych wskutek pomyłek urzędów celnych. Na podstawie odpowiedniej interpretacji ustawy celnej w praktyce dopłaty celne ściągane są nie od adresatów czyli właścicieli towaru, lecz od ekspedytorów, wykonywujących czynności pośrednicze. Ekspedytor zarachowuje klijentowi kwotę cła, wyznaczoną przez urząd celny, a gdy po pewnym czasie, częstokroć po roku, otrzymuje nakaz uiszczenia dopłaty, ponosi na tem stratę, gdyż klijenci najczęściej nie chcą odpowiadać za pomyłki urzędników. Związek ekspedytorów zwrócił się więc o ściąganie wymienionych dopłat bezpośrednio od adresatów. Sprawa ta dotychczas nie została rozstrzygnięta.

—o§o—

KONFERENCJA EKSPORTERÓW JAJ. Wobec pewnej stagnacji na rynku jajczarskim, związanej z słabym popytem w okresie przedświątecznym, hurtownicy liczą jedynie na eksport, który obecnie jest również wyjątkowo słaby. Jak się dowiadujemy, w pierwszej połowie stycznia ma się odbyć w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych konferencja z udziałem wybitniejszych eksporterów jaj w sprawie standaryzacji eksportu jaj. Ma to na celu podniesienie jakości jaj wywożonych zagranicę a tem samem powiększenia ilości eksportowanego towaru i skompensowania słabego zbytu na rynku wewnętrznym. Onegdaj w Warszawie cena jaj utrzymała się w wysokości: 270 do 275 zł. za skrzynię (1440 sztuk) jaj świeżych i 230 do 235 zł. — jaj wapnowanych. Za doborowe jaja eksportowe notowano 33 do 34 dolary za skrzynię franco granica.

STATUT INSTYTUTU BADANIA KONJUNKTURY GOSPODARCZEJ NA RADZIE MINISTRÓW. Projekt statutu Instytutu Badania Konjunktury gospodarczej po uzgodnieniu między poszczególnemi ministerstwami zostanie przekazany Radzie Ministrów i będzie rozpatrywany na jednem z najbliższych posiedzeń Rady.

TARYFA CELNA W PALESTYNIE. Departament przemysłowy przy Egzekutywie sjonistycznej w Jerozolimie przystąpił do wydania alfabetycznego rejestru wszystkich towarów, które podlegają taryfie celnej z oznaczeniem stawek i opłat celnych. Wydawnictwo będzie wielce pomocne importerom palestyńskim.

O WZMOŻENIE EKSPORTU Z PALESTYNY DO AFRYKI POŁUDNIOWEJ. W Tel Awiwie powstało specjalne biuro, które ma na celu wzmożenie eksportu towarów z Palestyny. Delegat tego biura udał się do Afryki Południowej, aby tam na miejscu zorganizować sprzedaż produktów palestyńskich.

Z NO[illegible] ROKIEM NOWYCH SIŁ

doda Wam BIOMALZ

BIOMALZ jest nader skutecznym, a przytem tanim wzmacniającym środkiem odżywczym. Przez zażywanie **BIOMALZU** organizm ludzi poprostu odmładza się. To nabycia w aptekach i drogerjach.

Wyłączna sprzedaż na Polskę: „Zabłocie" Zakłady Chemiczne S. A. Żywiec 5d.

Sprzedaż na Małopolskę i Wołyń: Zakłady Chem. „LAOKOON" S. A. Lwów, Kąpielna 6-8.

Na żądanie wysyłamy prospekty bezpłatnie

Czy sprawa pokoju uczyni postępy w r. 1927?

Opinja ministrów: Zaleskiego, Brianda, Stresemanna, króla belgijskiego i in.

„New York Herald Tribune" ogłosił rezultat ankiety na powyższe pytanie. Kilku najwybitniejszych polityków europejskich i pozaeuropejskich odpowiedziało, czy i jak pokój światowy i dobra wola międzynarodowa mogą poczynić postępy w nadchodzącym roku?

Polski minister spraw zagranicznych

ZALESKI,

napisał: „Przywiązuję wielką wagę do konferencji rozbrojeniowej. Rozwiązanie tego zagadnienia ulżyłoby budżetom rządów i oszczędności, ajkieby stąd wynikły, mogłyby być obrócone na cele produkcyjne. Przywiązuję również wielką wagę do konferencji ekonomicznej. Pokój, zorganizowany prawnie i zagwarantowany przez same narody, wchodzące w skład Ligi, powinien być teraz urzeczywistniony ekonomicznie w duchu, którybу uwzględniał życiowe interesy wszystkich narodów".

Francuski minister spraw zagranicznych

BRIAND,

oświadczył: „Wierzyć w tej chwili w nową wojnę europejską jest to poprostu kryminalny błąd, ponieważ wojna taka zgniotłaby zwycię-żonych. Bylibyśmy obecni przy zgubie cywilizacji i ujrzelibyśmy początek epoki, podobnej do tej, która nastąpiła po upadku cesarstwa rzymskiego. Robię wszelkie wysiłki potrzebne, ażeby przekształcić w rzeczywistość zasady Ligi Narodów. Po sześciu miesiącach wysiłków tego rodzaju udało się położyć pierwszą podwalinę: pakt z Locarno. I trzeba było całego roku, ażeby pakt ten nabrał swej mocy przez wejście Niemiec do Ligi narodów".

Minister spraw zagranicznych Niemiec, p.

STRESEMANN,

odpowiedział: „Jeżeli każdy człowiek, dzierżący we Francji i w Niemczech cząstkę władzy, myślałby, jak p. Briand i jak ja, nie byłoby wówczas trudno przywrócić pokój europejski, dzięki wzajemnemu zaufaniu oraz owocnemu współdziałaniu pomiędzy Niemcami, a ich dawnymi nieprzyjaciółmi. Niestety, trzeba się jednak liczyć z potężnemi opozycjami. Znam trudności p. Brianda. Moje nie są mniejsze. Jednakże stwierdzam, że codziennie następuje ewolucja ku coraz lepszemu porozumieniu wzajemnemu z wielkimi narodami, które nas zwalczyły".

P. KELLOG.

sekretarz spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych, tak się wyraził: „Narody muszą zbadać zwyczaje, instytucje i aspiracje innych narodów. Tego rodzaju studjum usuwa podejrzenia i antagonizmy rasowe. Należy również rozprószyć obawę zbrojeń".

KRÓL BELGIJSKI, ALBERT I,

wyraził takie przekonanie: „Pokój świata nie będzie zapewniony, jak tylko przez dobrą wolę powszechną ludów, i wola ta wielce zależy od ich zdolności wzajemnego zrozumienia się. Rok ubiegły był świadkiem konsolidacji w Europie instytucyj [illegible]ludów, z czego można wynieść nadzi[illegible]kich wyników, zwłaszcza jeśli powiedzi[illegible]ię upowszechnić je i rozszerzyć, ale kt[illegible]wiłyby tylko najbardziej gorżkie roz[illegible]nia, gdyby nie ożywił ich duch pokoju[illegible]

[illegible]AKATSUKI,

zatelegrafow[illegible]dzę, że układy międzynarodowe pokoj[illegible]wystarczające, ażeby go utrzymać, jeż[illegible]ystkie narody pragną korzystać z ułatwi[illegible]ie oddano im w tej mierze do rozporząd[illegible]

Zmniejszenie się bezrobocia w Palestynie

Dzięki akcji Egzekutywy sjonistycznej w Palestynie, zmniejszyło się znacznie bezrobocie w Tel-Awiwie. W przeciągu jednego tygodnia zatrudniono 860 robotników, a w przeciągu następnego tygodnia udzielono pracy 900 robotnikom. W najbliższym czasie zatrudni Egzekutywa sjonistyczna znaczną ilość bezrobotnych.

Liga Narodów wobec Bibljoteki Narodowej w Jerozolimie

Liga Narodów przesłała Bibljotece Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie swoje wydawnictwa i ogłoszenia. Jak wiadomo, Liga Narodów przesyła swoją publikację tylko do jednej bibljoteki poszczególnego kraju, z zastrzeżeniem, że każdy może się niemi posługiwać.

Bojkot towarów rumuńskich w Palestynie

Jerozolima (ŻAT). Wśród Żydów palestyńskich powstał ruch, zmierzający do bojkotu towarów oraz okrętów rumuńskich. Ruch ten jest wyrazem protestu przeciwko nieustannym prześladowaniom Żydów w Rumunji. Mają też być bojkotowane rumuńskie wystawy handlowe, które mają wkrótce być otwarte w szeregu miast palestyńskich.

Towarzystwo Przyjaciół Ligi Narodów w Palestynie wysłało telegram do Centrali Towarzystw Przyjaciół Ligi Narodów w Brukseli, w którym protestuje przeciwko temu, że rząd rumuński toleruje chuligańskie ekscesy antyżydowskie w tym kraju.

(Na marginesie powyższego telegramu Ż. A. T.-nej musimy zauważyć, że **bojkot** — jako **specyficzny** środek propagandy i walki antysemickiej — uważamy za nieodpowiednią formę reakcji ze strony żydowskiej. — Red.).

Interwencja b. premjera włoskiego Luzzatiego przeciwko ekscesom antyżydowskim w Rumunji

Do Rumunji przybył naczelny rabin włoski, Maserdati, który przywiózł list znanego polityka żydowskiego, byłego premjera włoskiego, senatora Luzzatiego do premjera rumuńskiego Averescu. W liście tym apeluje Luzzati do rządu rumuńskiego, aby przeciwstawił się pogromom antyżydowskim w Rumunji. Interwencja ta wywarła silne wrażenie w Bukareszcie.

Liczba chrześcijańskich miłośników sjonizmu rośnie

Wiceprezydent parlamentu belgijskiego o odbudowie Palestyny.

Jerozolima (ŻAT). W Palestynie bawi obecnie wice-prezydent parlamentu belgijskiego, Baron Libbau. W rozmowie z przedstawicielami Palestyńskiej Agencji Telegraficznej Baron Libbau oświadczył, że działalność odbudowy żydowskiej w Palestynie wywarła na nim silne wrażenie. To, co sjonizm stworzył w Palestynie, może być wzorem dla wielu krajów. Szczególny entuzjazm wywołuje **rozwój Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie.**

CZEKOLADKI DESEROWE
W ORYGINALNYCH PUDEŁKACH
POLECA FABRYKA
A. PIASECKI S. A. KRAKOW.

Żydowski Uniwersytet Ludowy, przy „Przedświcie—Haszachar". Program wykładów:

SOBOTA: 3—3'45 p. E. Stein: Wielkie postacie literatury europejskiej. 3,55—4,40 p. Izak Sern: Geneza i rozwój kabały (ciąg dalszy: Dziejów Żydów od Majmonidesa). 4,50—5 35 p. Jakób Stern: Kultura starożytna. 5,45—6,30 p. Dr. phil. Stendig: Człowiek przed i po pracy w świetle fizjologji i higjeny.

NIEDZIELA: 3—3,45 p. M. Mühlsteina Historja literatury hebrajskiej. 3,55—4,40 p. prof. O. Mahler: Polska współczesna. 4.50 p. Dr. K. Stein: Kwestja żydowska po wojnie światowej. 5,45—6,30 p. M. Schönberg: Anatomja, fizjologja i higjena człowieka.

Zniżki do żydowskiego teatru wydaje sekretarjat **tylko w sobotę. Wpisy i wkładki miesięczne** przyjmuje się tylko w niedzielę.

Do PT. Członków Ochronki przy ul. Mostowej, Nr. 2.

Wydział Ochronki dla najbiedniejszych dzieci żyd. Mostowa 2, dziękuje niniejszem Członkom za dotychczasowe hojne poparcie, które jest jedynem źródłem dochodów instytucji.

Ochronka nasza otrzymuje przeszło 100 dzieci, karmi takowe kąpie, wychowuje na dobrych obywateli. W ciężkich czasach jakie przeżywamy — jest Ochronka nasza jedyną podporą najbiedniejszych wśród biednych.

P. T. Członków upraszamy o łaskawe podpisywanie kwitów przy płaceniu wkładki członkowskiej.

1038 **Wydział.**

Przy liczn[illegible]olegliwościach kobiecych, naturalna wo[illegible]a gorzka „Franciszka-Józefa" sprawia znak[illegible]omitą ulgę. Świadectwa klinik chorób kobie[illegible]ych stwierdzają, że woda **Franciszka-Józefa,** jako łagodnie działający środek czyszczący, jest stosowany z doskonałym skutkiem zwł[illegible] u położnic.

III. WIELKA REDUTA BIAŁO-CZARNA K. S. „JUTRZENKI".

Doroczna ta reduta odbędzie się **dnia 8. stycznia 1927,** w Salach Starego Teatru, i sądząc z zainteresowania szerokich sfer publiczności, stanowić będzie niezawodnie pierwszorzędną atrakcję zbliżającego się karnawału. Komitet przygotowuje szereg niespodzianek, mających stanowić okrasę reduty, jak ogródek a la „Grinzinger", z oryginalną muzyką wiedeńską, artystyczny balet, połączony z rozdaniem pamiątek wszystkim uczestnikom reduty, konkurs „najpiękniejszej nóżki" systemem amerykańskim, konkurs o mistrzostwo Krakowa w charlestonie, tango i bostonie i wiele innych atrakcyj. Wspaniałą nagrodę przeznaczył komitet na najoryginalniejszy a zarazem najpiękniejszy kostjum biało-czarny. Zaproszenia zostały już wysłane. Osoby, które przez przeoczenie zaproszeni nie dostały, zechcą się po takowe zgłosić do Dra Syropa Plac WW. Świętych 10, między godziną 4—6 po południu. 1033

„JOANA"
znakomita czekolada deserowa
poleca fabryka A. PIASECKI, S. A., Kraków

KRONIKA

Wschód słońca	Styczeń	Zachód słońca
6 m. 45	1 Sobota	15 m. 33
	27 Tebet 5687	

Wstrzymanie podwyżki czynszów mieszkań jednopokojowych do 1. lipca 1927

„Dziennik Ustaw" z dnia wczorajszego ogłasza dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, zmieniający ustawę o ochronie lokatorów z roku 1924 w tym duchu, że dla mieszkań jednopokojowych wtrzymuje się dalszy wzrost stawek komornego na przeciąg pół roku.

Wobec tego zarządzenia czynsze dla mieszkań jednopokojowych i jednopokojowych z kuchnią pozostaną niezmienione i wynosić będą do 1 lipca 1927 r. po 45'15 groszy za każdą koronę czynszu ustawowego z czerwca 1914 roku.

—o-§-o—

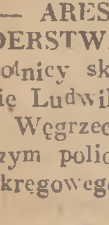
— DZISIEJSZY NUMER „NOWEGO DZIENNIKA" nie zawiera ostatnich wiadomości telegraficznych i kronikarskich z powodu wczesnego zamknięcia redakcji wywołanego wybuchem strajku drukarskiego w Krakowie.

—o-§-o—

— ZEBRANIE RODZICÓW. We wtorek dn. 4 stycznia br. odbędzie się Zebranie Rodziców żyd. Tow. szkoły lud. i średniej w Krakowie przy ul. Brzozowej 5 o godz. 7'30 wieczorem z porządkiem dziennym: sprawy organizacyjne.

TERMIN STABILIZACJI URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH został rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, ogłoszonem w numerze 126 „Dziennika Ustaw", przedłużony do dnia 31 grudnia 1927 r.

— ARESZTOWANI POD ZARZUTEM MORDERSTWA PRZY UL. KAMIENNEJ dwaj robotnicy składu drzewa p. Wachila, nazywają się Ludwik i Wojciech Kapusta. Pochodzą oni z Węgrzec pod Krakowem. W dniu wczorajszym policja odstawiła ich do aresztów sądu okręgowego karnego. Dalsze śledztwo w toku.

RESCO Paris
KRÓLOWA WÓD KOLOŃSKICH
Żądać wszędzie!

Z KRAKOWSKIEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO. Dziś w sobotę premjera dramatu „Światła i cienie" Benjamina Reslera. Reżyser p. Jonas Turkow, nie szczędząc trudu, nadał tej sztuce wysoce artystyczną oprawę. Wybitna dramatyczność sztuki i nader interesująca fabuła, jak też wyśmienita gra artystów i pomysłowa reżyserja zapowiadają tej sztuce wielki sukces. We środę 5 stycznia grana będzie wyborna komedja Verneuill'a pt. „Rumunka". Dochód z tego przedstawienia przeznaczony na rzecz stow. „Ochrona dla biednych chorych" ul. Mostowa 12a.

— HERMAN JADLOWKER, znakomity tenor państw. opery w Berlinie, wystąpi w Krakowie raz jeden, a to we czwartek, 6 bm. w Starym Teatrze i wykona bogaty program, złożony z nieznanych u nas pieśni i aryj włoskich. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego 8.

— MARYLA GREMO, świetna tancerka, która w Polse odnosi obecnie wielkie sukcesy artystyczne i swymi popisami choreograficznymi wywołuje ogólny zachwyt, wystąpi w Krakowie poraz drugi i ostatni w niedzielę bm. w Starym Teatrze. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

Zaostrzone stosunki na Litwie

Próby porozumienia rządu z opozycją zakończyły się fiaskiem. — Aresztowania przywódców opozycji.

Kowno, 31. 12 PAT. Próby nawiązania porozumienia, podjęte przez nowy rząd litewski w stosunku do partji Tautininków (Socjalludowcy, stanowiący główną podstawę obalonego gabinetu Sleżewiciusa) nie tylko zakończyły się fiaskiem, ale dalszem zaostrzeniem wewnętrzno partyjnych stosunków na Litwie. Z rozkazu nowego rządu szereg przywódców Tautinników został aresztowany.

Trzecia międzynarodówka asygnuje miljon rubli na agitację komunistyczną

Moskwa, 31. 12 AW. Trzecia międzynarodówka nie rezygnuje z przeprowadzenia zdecydowanej propagandy komunistycznej na terenie Litwy. Ostatnio I. K. K. I. uchwalił asygnatę miljona rubli na koszta propagandy komunistycznej i ewentualne wywołanie strajku powszechnego, którego ostrze skierowane byłoby przeciwko obecnemu regimowi na Litwie.

Kowno, 31. 12 AW. Agitacja komunistyczna w kraju mimo ostrych zarządzeń represyjnych jest kontynuowana nadal, w szczególności wzrastająca drożyzna wyzyskiwana jest przez agitatorów komunistycznych jako argument przeciwko nowemu rządowi.

Kurs lita uległ nowemu obniżeniu, spadając w pasie nadgranicznym o 20 proc.

Porozumienie w przemyśle górniczym osiągnięte

Warszawa, 31 grudnia (PAT.). Dnia 29 grudnia w ministerstwie pracy i opieki społecznej odbyła się konferencja, w której wzięli udział przedstawiciele Rady Zjazdu przemysłowców górniczych, oraz centralnego związku górników. Po dłuższej dyskusji został podpisany protokół ustalający na miesiąc grudzień br. i styczeń r. przyszł. podwyżkę płac dla robotników dniówkowych o 7,7 proc., dla akordowych o 5 proc. ponieważ jednak w tym samym stosunku wzrosną premje rodzinne, przeto faktycznie zarobki wzrosną przeciętnie o 9 proc. dla robotników dniówkowych i o 6 proc. dla robotników akordowych.

Analogiczny protokół podpisali przedstawiciele Rady Zjazdu przemysłowców górniczych z przedstawicielami związku „Pracy Polski". Podpisanie tego protokółu kończy ostatecznie pertraktacje, które trwały od paru tygodni w przemyśle górniczym zagłębia dąbrowskiego.

„Niemcom nie są potrzebne kolonje zamorskie"

Oświadczenie brytyjskiego ministra kolonji.

Berlin, 31. 12 PAT. W wywiadzie udzielonym londyńskiemu korespondentowi „Lokal Anzeiger" oświadczył brytyjski minister kolonji Amery, że Niemcom dla odbudowy ich gospodarczego pretigeu zgoła nie są potrzebne własne kolonje zamorskie, natomiast mają Niemcy prawo żądać, aby dopuszczono je do uczestnictwa w zakresie gospodarczym w kolonjach, należących do obcych mocarstw. Wreszcie mogą Niemcy poszukiwać terytorjów, nadających się do kolonizacji, a o ile znajdą coś odpowiedniego, Liga narodów nie będzie miała nic przeciwko tego rodzaju transakcji. Niemcy zrzekły się swoich dawnych kolonij na rzecz mocarstw sprzymierzonych, a te z góry wykluczają wszelką możliwość powrotu do stanu przedwojennego.

KRAKOWSKI TEATR ŻYDOWSKI (Bocheńska 7)
(pocz. o godz. 8 wiecz.)

Sobota: „Światła i cienie" (premjera).
Niedziela popoł.: „Pryzyw" po cenach zniżonych), wiecz. „Światło i cienie"
Poniedziałek: Teatr zamknięty.

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO
(pocz. o godz. 7'30 wiecz.)

Sobota: pop. „Betlejem polskie"; wiecz. „Kapelusz słomkowy".
Niedziela popoł.: „Betleem Polskie". wiecz.: „Kapelusz słomkowy".

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI".
(pocz. o godz. 7'30 wiecz.)

Sobota: pop. „Jak dziewczęta idą spać"; wieczór Wieczór operetkowo baletowy „Rok 1927".
Niedziela popoł.: „Wesoła wdówka", wiecz.: rewja „Jak dziewczęta idą spać".
Poniedziałek: Wesoła wdówka".

—o§o—

Referaty na prowincji

Staraniem Egzekutywy Org. Sjon. na zach. Małop. i Śląsk odbędą się w sobotę referaty Uniwersytetów Ludowych w następujących miastach:

Bochnia: Dr. J. Gross n. t. „Walka między ideą a materją w naszym światopoglądzie".

Chrzanów: Dr. R. Beldschuh n. t. „Prorocy wschodu".

W niedzielę dnia 2 stycznia odwiedzi Tow. Sz. Goldberg Gdów, gdzie z okazji jubileuszu Ż. F. N. wygłosi referat n. t. „Odrodzenie żydostwa".

Odezwa do Społeczeństwa w sprawie akcji ratunkowej dla gruźliczo chorych.

Komitet akcji ratunkowej dla gruźliczo chorych, który w lutym 1926 r. podjął działalność w kierunku zakładania schronisk dla gruźliczo chorych, nabył realność w Makowie, celem założenia pierwszej akcji leczniczej dla pracujących dziewcząt, z pierwszeństwem pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Nabyta realność złożona jest z 6 ubikacyj, z których trzy będą obrócone na pokoje sypialne, jedna na warsztat pracy, jedna na jadalnię i jedna na kuchnię.

W realności tej znajdzie umieszczenie 12 petentek, które w stosunku do swoich sił fizycznych, za orzeczeniem lekarskiem, będą się zajmowały lekką pracą, jak fileciarstwem, wyrobem frendzli koralowych oraz pantofli zakopiańskich. Przez tę pracę swoją przyczynią się do utrzymania tej tak ważnej placówki.

Ze względu na potrzebne adaptacje, oraz urządzenie i utrzymanie zakładu, apeluje niżej podpisany Komitet do Społeczeństwa, aby pozostałą w ciężkich warunkach placówkę godnie popierało — w kierunku składania datków na ręce poszczególnych członków Komitetu, jakoteż datków w naturze i wkładek kwartalnych, półrocznych i rocznych.

Józef Sare. H. Zuckerowa.
Prof. Korczyński. Dyr. Bruno Josefert.
Dr. Henryk Wachtel, radjolog 1135

KRAKOWIANKĘ
czekoladę wyborną mleczną
poleca.
Fabryka A. PIASECKI S. A., Kraków

MLECZNĄ WYKWINTNĄ CZEKOLADĘ
z całemi orzechami poleca fabryka
A. Piasecki, S. A., Kraków

Maszyna do cięcia, naginania i nacinania tektury lub kartonu.

SÄCHSISCHE
CARTONNAGEN - MASCHINEN - A. - G.
DRESDEN-A. 16

Saska Fabryka nowoczesnych maszyn i narzędzi dla przeróbki papieru, tektury i skóry. S. A.

Piekne pudełko — to większy popyt, a co zatem idzie i zysk!

Bezpłatne fachowe porady oraz kosztorysy i cenniki wysyła reprezentant:
N. MONDERER w Krakowie 9, ul. Józefitów 7.

Po zawarciu traktatu włosko-niemieckiego

Traktat włosko-niemiecki został, jak już w teelgramach donieśliśmy, onegdaj podpisany. Podstawą tego traktatu jest kombinacja postępowania arbitrażowego i ugodowego. Wszystkie kwestje sporne, jeśli zwykłą drogą dyplomatyczną nie mogą być załatwione, muszą być w myśl tego traktatu poddane postępowaniu bądź to arbitrażowemu, bądź też ugodowemu. Postępowaniu arbitrażowemu podlegają sprawy sporne, tyczące się zaistnienia, interpelacji lub zastosowania zawartych już umów, sprawy prawa międzynarodowego, naruszenia międzypaństwowych zobowiązań. Sąd rozjemczy rozstrzyga w tych sprawach bądź to na podstawie ustalonych między obu państwami konwencyj, bądź też wedle międzynarodowego prawa zwyczajowego, albo też przez wszystkie państwa uznanych zasad prawnych. Gdyby wyłoniły się sprawy, które w ten sposób nie mogłyby być rozstrzygnięte, miarodajne będą przepisy prawne, które zdaniem sądu powinny wejść do kodeksu międzynarodowego prawa. Każda strona nominuje jednego sędziego, którzy powołują jeszcze trzech sędziów. Wyroki zapadają zwykłą większośią głosów.

Dla postępowania ugodowego tworzy się radę, składającą się z pięciu członków, powołanych w ten sam sposób, jak sąd rozjemczy, a rozstrzygającą wszystkie sprawy także zwykłą większością głosów. Merytorycznie zadaniem tej rady jest ułożenie sprawozdania, które zawiera przedewszystkiem stan faktyczny i, jeśli warunki umożliwiają, jeszcze propozycje do ugodowego załatwienia całej spornej sprawy. Jeśli chodzi o polityczną stroną traktatu włosko-niemieckiego, to temu postępowaniu ugodowemu należy przypisać znacznie donioślejsze znaczenie, albowiem będzie je można zastosować we wszystkich wypadkach, zawierających w sobie niebezpieczeństwo wybuchu wojny. Wszystkie dotychczasowe traktaty takiego postępowania ugodowego nie zawierały, a to „novum“ powitać należy jako instrument bardziej elastyczny i więcej zastosowany do skomplikowanych sytuacji międzynarodowych, niż dotychczasowe schematyczne traktaty, które w sposób szablonowy usiłują załatwić sporne sprawy.

Traktat włosko-niemiecki miał być z początku podpisany przez Stresemanna i Mussoliniego, ale ze względu na sytuację międzynarodową nie doszło do osobistego spotkania obu polityków. (Traktat podpisał imieniem Włoch Mussolini, imieniem natomiast Niemiec ambasador niemiecki w Rzymie, von Neurath). Jakkolwiek się na tę sprawę będziemy zapatrywać, musimy w traktacie włosko-niemieckim widzieć symptom ustalającego się pokoju światowego.

Ambasador niemiecki w Rzymie v. Neurath, który imieniem rządu niemieckiego podpisał traktat włosko- niemiecki.

TERMIN POŚWIĘCENIA PIERWSZYCH STATKÓW PAŃSTWOWEJ FLOTY HANDLOWEJ wyznaczony został na dzień 6 stycznia r. 1927. Uroczystość odbędzie się w porcie gdańskim.

WOJSKO SKARŻY „DWUGROSZÓWKĘ“. Redaktor „Gazety Porannej Warszawskiej“ został pociągnięty do odpowiedzialności przez dowódcę okręgu Warszawa z powodu akcji prasowej, która przez „Gazetę Warszawską Poranną“ była robiona w sprawie napadu na posła Zdziechowskiego. W szczególności chodzi tu o oficerską lożę masońską. Redaktor „Gazety Porannej Warszawskiej“, p. Olszewski, oświadczył ze swej strony, że gotów przedłożyć w tej sprawie materjał dowodowy na rozprawie sądowej.

—o-§-o—

ZMARLI:

BŁP. ABRAHAM GUENZIG zmarł onegdaj w Krakowie w 87 roku życia. Zmarły był szlachetnym i pięknym typem dawnego maskila. Należał do grona założycieli szkoły hebrajskiej w Krakowie dla której położył znaczne zasługi. Cześć Jego pamięci!

NADESŁANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada

W niedzielę, dnia 9 stycznia 1927 r.
o godzinie 4½ popoł. odbędzie się
ZWYCZAJNE
WALNE ZGROMADZENIE
Zyd. Tow. Szkoły Ludowej i Sredniej
w sali gimnastycznej, przy ul. Brzozowej 5
z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie ustępującego Wydziału;
3) Sprawozdanie szkolne;
4) Sprawozdanie Komisji kontrolującej;
5) Wniosek o udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi;
6) Wybór nowego Wydziału komisji kontrolującej i sądu polubownego;
7) Wnioski.

W razie braku kompletu odbędzie się II. Walne Zgromadzenie o godz. 5½ wiecz. w tym samym dniu bez względu na komplet.

Wszystkim Szanownym P. T. Odbiorcom
Złota dentystycznego
marki **„Dentor“**
zasyłam najserdeczniejsze życzenia Noworoczne. S. Vogler, Kraków, Grodzka 31.

Białe złoto marki **„Dentor“**
wyrobu S. Voglera, Kraków, Grodzka L. 31
zastępuje w zupełności platynę.

Wiadomości z kraju

Delegacja z Palestyny do Polski

Wkrótce ma przybyć do Polski znany działacz sjonistyczny Dr Szmarjahu Lewin z Palestyny Dr Szmarjahu Lewin prowadził przez pewien czas akcję na rzecz Keren Hajessodu w Ameryce. Razem z Drem Lewinem ma przybyć były dyrektor Keren Hajessodu w Polsce i twórca kolonji „Magdiel“ p. Samuel Żuchowicki, jakotęż znany publicysta hebrajski i sekretarz Waad Leumi, Sz. Czernowitz. Z ramienia organizacji robotniczej przybędzie p.D. Bcnachow.

Epilog tragicznej śmierci Wenklera

W dalszym ciągu rozprawy o śmiertelne pobicie Romana Wenklera w aresztach policyjnych, o czem donosiliśmy we wczorajszym numerze naszego pisma, przesłuchano kilku świadków, którzy potwierdzili szczegóły aktu oskarżenia. Jeden ze świadków zeznał, że oskarżony bił z całej siły W[illegible] której trzymał klucze. Wenkler wołał podczas znęcania się nad nim: „Ratunku! nie mordujcie mnie, lepiej dobijcie!“ Świadek słyszał często wołania i jęki Wenklera, bitego przez oskarżonych. Obaj oskarżeni wyróżniali się od innych kluczników srogością i bezwzględnem obchodzeniem się z aresztowanymi. Rozprawę odroczono do dnia następnego.

Słusznie w swoim czasie powiedział poseł Thugutt po zbadaniu w charakterze przewodniczącego komisji sejmowej stosunków w więziennictwie, że gdyby miał kiedyś siedzieć w areszcie, nigdy nie chciałby siedzieć w areszcie lwowskim.

—o-§-o—

UCHYLENIE DEKRETU PRASOWEGO. Ostatni „Dziennik Ustaw“ zawiera ustawę uchylenia dekretu prasowego. Ustawę, która uchodzi w życie 1-go stycznia, podpisał Prezydent Rzeczypospolitej, prezes Rady ministrów i wszyscy ministrowie.

WZROST BEZROBOCIA. Ilość bezrobotnych w ciągu ubiegłego tygodnia wykazuje zatrważający wzrost o 8,152 osób.

Podziękowanie.

WPanu **Wincentemu Moszkowskiemu** za ofiarowany tłuszcz „Potokol“ składa tą drogą serdeczne podziękowanie

Bursa Zydowska przy ul. Krakowskiej 53.

Do
W. Pana M. Tillemana
specjalisty i wynalazcy opatentowanych bandaży
Kraków, ul. Szlak 20

Spieszę tą drogą dać wyraz mojej wdzięczności, za szczęśliwe sporządzenie mi bandaża rupturowego, który, mnie całkowicie wyleczył z tej tak przykrej choroby jaką jest choroba przepuklinowa.

Od lat 10 cierpię na uciążliwą przepuklinę i nosiłem różne bandaże, które sprawiały mi prawdziwe katusze; bandaż zaś Pańskiego systemu okazał się wprost zbawiennym w skutkach i wygodnym w noszeniu. Z przyjemnością też stwierdzam, że w krótkim czasie noszenia bandażu zostałem całkowicie wyleczony.

Z wysokim szacunkiem
Jakób Lustbader, kupiec
Kraków, ul. Długa 10.

SATYSFAKCJĄ DLA MIŁOSNIKÓW MUZYKI I TAŃCA jest aparat angielski z marką **„Głos swego Pana"** najnowszej konstrukcji (systemu radjo. z podkładką mikrofonową). Sławą swą zdobyły aparaty nasze uznanie całej kuli ziemskiej, jak również swoim sławnym repertuarem największych artystów świata, jak:

Paderewski, Caruso, Chaljapin i i. Oryginalne płyty żyd. Rosenblatta, Kwartina i i. zawsze na składzie.

THE GRAMOPHONE Co LIMITED
Jeneralny Reprezentant na Polskę:
JÓZEF WEKSLER
ekspert i członek Izby handl. brytyjskiej
Kraków, Florjańska 25.
Warszawa, Marszałkowska 132.
Lwów, Sykstuska 2.

Drobne ogłoszenia

Stenografji polsko-niemieckiej wyucza listownie i ustnie najpewniej Zofja Schöngutówna, Kraków. Podbrzezie 2.

FORTEPIANY **Pianina, Fisharmonje, nowe używane zamiana** w najstarszym składzie fortepianów Wł. Bołoński (Zygm. Raba nast.) Kraków, Pałac Spiski. Tel. 465, najkorzystniej i na raty!

Pannę znającą się na buchalterji, korespondencji polsko-niemieckiej oraz pisania na maszynie przyjmę od 1 stycznia Zgłoszenia pod „A. B." przyjmuje Admin. N. Dziennika.

Hotel w dużym mieście Małopolski, trzydziesto kilkopokojowy z restauracją (wielka sala) do sprzedania lub wydzierżawienia. Zgłoszenia pod „Dunajec" do Adm. N. Dz.

Buchalter-bilansista i korespondent polsko-niemiecki (rutynowana siła) poszukuje zajęcia na 2–3 godz. dziennie. Łask. zgłoszenia pod „L. 100" do Adm. N. Dziennika

Praktykanta poszukuje dom spedycyjny Szamrota, Wielopole 13. Obeznani w dziale sprzedyc. mają pierszeństwo.

Matrymonjalne! Dla mej siostry poszukuję mężczyzny, do lat 35 z wykształceniem kupieckiem, możliwie z branży galanteryjnej, któryby również wstąpił jako wspólnik do dobrze prosperującego interesu w miejscowości niedaleko Krakowa. Dobra egzystencja zapewniona. — Zgłoszenia pod „Szlachetna" do Adm. N. Dz.

Artykuły dla chorych na cukrzycę (diabetyków) poleca Rübner. Kraków, Bracka 7

Praktykanta z ładnem pismem z dniem 1 stycznia 1927 przyjmie Biuro Spedycyjne Goldflus i Ska, Gertrudy 15. — Oferty pisemne: od 10–12 przedpoł.

Kupuję garderobę męską używaną Zawiadomienie pocztówką lub ustnie, Schmaus. Kraków. Szeroka 22.

MAM LOKAL

o 2-ch ubikacjach z wystawą w Głównym Rynku przyjmie towar w komis z każdej branży, zabezpieczenie gotówką ew. przyjmę spólnika. Zgłoszenia pod „Komis" do Ad N. Dz.

Fabrykanci
cukrów, czekoladek, likierów, lemoniad itd.
chcący otrzymać pierwszorzędny produkt, używają tylko od 70 lat w całej Europie środkowej zaprowadzonych
Haensla naturalnych esencji z świeżych owoców
w Polsce bezkonkurencyjne produkty!!
HENRYK HAENSEL
fabryki olejków eterycznych esencyj, eterów, pachnideł synt. i barwników nietruj.
Pirna (Saks.) **Aussig** (Czechy) **Bielsko** (Polska)
Adres w Polsce:
H. HAENSEL
Bielsko na Śląsku.

KURSY SAMOCHODOWE

Z. Józefowicza, Kraków, ul. Wiślna 12

przyjmują zapisy na kurs 3-miesięczny zawodowy. Warsztaty i sala modeli przy szkole. Wykłady prowadzą wybitni fachowcy automobilowi. **Dogodne warunki spłaty.**

Programów i informacji udziela Zarząd Kursów.

SZPETNE OWŁOSIENIE

na rękach i nogach jak również **wąsy u pań** można usunąć natychmiast i bez bólu dzięki użyciu **ANTARINU** i olejku **ANTARINOWEGO.** Gwarant. nieszkodl. Koszt kuracji Zł 9.

Dr Caspary i Ska, Gdańsk Oddział 15.

KRYNICA

SAUL BIRNBAUM
Willa „Karolówka"
poleca na zimowy sezon dobrze ogrzane pokoje

Wypożyczalnia kostjumów
na sezon karnawałowy według najnowszych żurnali
Recuta, Senacka 61.
Na żądanie wykonuje się na miarę z dostarczonego materjału.

„DYWAN"

Tkalnia dywanów i kilimów
KRAKÓW-PODGÓRZE ŚW. KINGI 9 linja tram. 3
poleca
DYWANY i KILIMY
bezkonkurencyjnie tanio
Klinika dla naprawy dywanów perskich i kilimów.

Pożyczki na domy

w Niemczech
udzielam natychmiast na hipotekę za podaniem czyn szu przedwojennego oraz ciążących hipotek. Zgłoszenia pod „Pożyczka 200" do Admin. N. Dziennika

HOTEL-PENSJONAT

„TRZECH RÓŻ"
KRYNICA-ZDRÓJ
poleca pokoje słoneczne dobrze ogrzane.

Blednicę **niedokrwistość** usuwa działa wzmacniająco, odżywczo, podnieca apetyt, nieoceniony środek dla rekonwalescencji
Polseravallo Mra Krzysztoforskiego
Wino chinowo-żelaziste na maladze hiszpańskiej. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach — Cena za Fl. 4·25 Zł, pół 2·40. We własnym interesie żądać wyraźnie Polseravallo Mra Krzysztoforskiego. Laboratorjum chem.-farm. M. Krzysztoforski. Tarnów.

PRALNIA
FARBIARNIA
PLISOWNIA
SPECJALNOŚĆ:
FARBOWANIE
PIÓR I SKÓR
TĘCZA
KRAKÓW
UL. CZARNOWIEJSKA 70.
10 SKLEPÓW W MIEŚCIE
TELEFON 1471.

Pierwsza w Polsce pracownia naprawy
Dywanów Perskich
Henryka Bobera w Krakowie
została przeniesiona **na ul. Wielopole 12**

„Marka światowej sławy"

Dla zdrowia dzieci !
przez powagi lekarskie zalecany.

HAYA PUDER ANTISEPTYCZNY i MYDŁO HYGIENICZNE
dla niemowląt i dzieci

Tysiące podziękowań! Ostrzega się przed naśladownictwami
Dlatego żądać należy wszędzie tylko PUDRU HAYA
Do nabycia we wszystkich aptekach i d...
S. HAY, aptekarz. **LWÓW**

KILIMY–DYWANY

o artystycznych wzorach swojskich wschodnich gotowe i na zamówienie poleca wytwórnia
„Kobierzec" Kraków, Podwale 3.

LEOPOLD HUTTERER
KRAKÓW
Grodzka 43
Najtańsze źródło!!

Usuwa radykalnie
PRZEPUKLINĘ
najzastarzalszą i najniebezpieczniejszą u Pań, Panów i dzieci, przy osobistem zjawieniu się pod dozorem wybitnego lekarza-specjalisty, bandażami nowego, opatentowanego wynalazku swego prof. dra Raskai'a. — Proszę żądać prospektów darmo.
M. TILLEMANN
specjalista i wynalazca opatentowanych bandaży. KRAKÓW ul. SZLAK 39.

„Jahra" FIGOL
Idealny środek przeczyszczający bezbolesny, smaczny, dla dzieci i dorosłych.
Laboratorjum chemiczno-farmaceutyczne
APTEKI F. GRALEWSKIEGO, KRAKÓW.

Inż. Tadeusz Leszczyński

Kraków, Grodzka 65.

Materjały elektrotechniczne, wykonywanie instalacji elektrycznych. Abażury || Materjały fotogr. wywoływanie klisz, sporządzanie odbitek i powiększeń
Ważne dla sklepów, biur, banków itp.
Zabezpieczenie przed pożarem wskutek krótkiego spięcia.
Zamówienia z prowincji odwrotnie

LIVOR pastinello przybory do reliefu, bronzy i dżety w 33 kolorach, wszelkie posypki, tusze, farby „Pelikan" najtaniej poleca
M. J. Berger, Kraków, plac Szczepański L. 9.

„RENAISSANCE"

Salon fryzjerski dla Pań i Panów
Kraków, Sławkowska L. 9
(obok Grand Hotelu)

Która z Pań chce mieć prawdziwie pięknie strzyżoną i ondulowaną głowę, proszę się udać do naszej firmy.

Ponadto farbowanie włosów uskutecznia się artystycznie farbami francuskiemi.

Na Karnawał wieki wybór peruczek. **Zarząd.**

AKUSZERKI

i pierwszorzędne zakłady położnicze pielęgnują ciałka niemowląt tylko
PUDREM, MYDŁEM I KREMEM
Bebe Szoffmana
Puder leczy wszelkie dolegliwości skóry. mydło zapobiega takowym, krem zaś stosuje się wówczas, gdy działanie samego tylko pudru Bébé okazało się niedostateczne.

JEŻELI KASZLESZ, SIĘ CZUJESZ PRZEZIĘBIONY, MASZ BÓLE GARDŁA UŻYWAJ PASTYLKI „NEO"

FABRYKA CHEM. FARMACEUTYCZNA
B. KROGULECKI
WARSZAWA

MILJONY OSÓB

używa najtrwalszych **BATERJI** do lampek elektrycznych, światowej sławy marki **„DAIMON"**
Do nabycia po znacznie zniżonych cenach
we firmie Braci Feigenbaum
Generalnych zastępców fabryki baterji i latarek elektrycznych „Daimon"
Kraków, ul. Meiselsa L. 5

Lampy

żarówki, żyrandole, świeczniki, oraz stalowe po niskich cenach poleca

Wytwórnia i sprzedaż lamp oraz artykułów elektro-techniczn

Elektro-Ganz

Kraków, Agnieszki 12

Dogodne warunki. PT. urzędnikom, instytucjom itp., odpowiedni rabat.

Podróżujący

z branży modno-galanteryjnej zmieni posadę od 1 stycznia 1927 r. Zgłosz. pod „Podróżujący“ do Administr. N. Dziennika

Prawdziwą przyjemnością dla smakoszy jest

CZKOLADA ORAZ CZEKOLADKI DESEROWE

GOPLANA

Goplana — Śmietankowa.
Goplana — Śmietankowa z orzechami.
Goplana — Kawowa ze śmietanką.
Goplana — Wyborowa.

— Wszędzie do nacycia. —

Zamówienia na **„POTOKOL“** przyjmuje **zastępca** Ski Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE“

WINCENTY MOSZKOWSKI

Kraków, Wrzesińska 3. Tel. 2419.

Żądajcie wszędzie

OBUWIE MĘSKIE

Marko

GOODYEAR WELT

Trwałe — eleganckie

Unieważniam zgubioną książkę wojskową na nazwisko Maurycy Kanarek.

Poszukuję pierwszorzędnej i samodzielnej modniarki do większego miasta Zachodniej Małopolski. Informacji z grzeczności udzieli: Anisfeld, ul. Starowiślna 36, II p.

Energiczny kupiec, będący w stałym kontakcie ze sklepami tytoniowymi, poszukuje zastępstwa. Oferty pod B. H. w Adm. „Now. Dzien.“.

Wyszynk restauracja w dobrem miejscu w Krakowie do wydzierżawienia od zaraz. Wiadomość pod „A“ w Adm. „Now. Dzien.“.

Spólnika z kapitałem 1000 dolarów poszukuje do zaprowadzonego interesu. Fachowość niewymagana. Zgłoszenia pod „Materjał“ do Adm. „Now. Dzien.“.

Parcela frontowa z szopami, budynkiem, dzielnica VIII. do odstąpienia. Zgłoszenia pod „Parcela“ do Adm. „Now. Dzien.“.

ZDOLNEGO AKWIZYTORA poszukuje biuro spedycyjne „Transport“, Szpitalna 17.

BUCHALTERKA do prowadzenia buchalterji amerykańskiej potrzebna.
Oferty z podaniem warunków pod „Biuro fabryczne“ do adm. Now. Dz.

POSZUKUJE SIĘ PANNY do biura, wiadomość Steigbügel, Szewska 3.

Założone w roku 1888.

TOWARZYSTWO ESKONTOWE

W TARNOWIE

Spółdzielnia z ogr. odpow.

załatwia nadal wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące na najkorzystniejszych warunkach a w szczególności:

przyjmuje inkasa i winkulacje zarówno miejscowe, jakoteż zamiejscowe, oraz zaliczkuje takowe, eskontuje weksle swoich członków, udziela zaliczek na towary i papiery wartościowe.

Przyjmuje wkładki oszczędnościowe, złotowe i dolarowe oraz wkłady na rachunek bieżący.

Zarząd:

Heuman Józef **Schinagel Leopold**
Inż. Schancer Karol **Weintraub Samuel.**

Rada Nadzorcza:

Dr. Bloch Marcin **Dintenfass Maks**
Daar Mendel **Durst Gabriel**
Fluhr Herman.

Żądajcie wyłącznie tylko

Wyrobów Waflowych — Keksów i Biszkoptów

zaopatrzonych znakiem ochronnym

i nazwiskiem **„Schramek“** z Fabryki specjal. wyrobów waflowych, keksów i biszkoptów

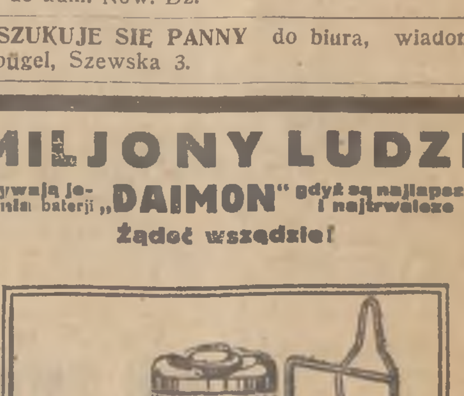
Bracia Schramek, Cieszyn

bo tylko te wyroby są pierwszorzędne i słyną z niedoścignionej **dobroci.**
Wystrzegajcie się naśladownictw!
Różnica gatunku jest olbrzymia!
W jakości treść i siła!

MILJONY LUDZI

używają jedynie baterji **„DAIMON“** gdyż są najlepsze i najtrwalsze

Żądać wszędzie!

Generalni zastępcy i składy fabryczne

BRACIA FEIGENBAUM

Kraków, ul. Meiselsa 5.

Niebywała okazja!

Za 6 złotych — 6 fotografji i portret wykonuje Zakład artystycznych fotografji i powiększeń **„JANINA“** **Kraków, Starowiślna 21** (w domu Kina „Nowości“)

SANATORJUM

i zakład kąpielowo leczniczy „SALUS“

Dra Kupczyka, Kraków, ul. Szujskiego 11. Tel. 1295 choroby wewnętrzne (szczeg. serca) i nerwowe. Kąpiele kwasowęglowe, elektryczne, wodolecznictwo, parnia, naświetlania, elektryzowanie, masaż, okłady mułowe itd. Staranna djeta w chorobach serca, Basedowa, przewodu pokarmowego, cukrzycy i artretyzmie. Przeciw astmie wziewania kwasowe i wibroinhalacja

Przedsiębiorstwo przemysłowe

istniejące w Krakowie od r. 1892 dobrze prosperujące, z powodu podeszłego wieku właściciela na dobrych warunkach zaraz

do odstąpienia.

Wiadomość pod „Fabryka 41“ w biurze ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, Rynek gł. 8.

Reklama dźwignią handlu!

Redaktor naczelny Dr. W. Berkelhammer. — Red. odpow. Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków Orzeszkowej 7